

**CULTURE
UNITED**

Tapahtumajärjestäjien opas
Työkalupaketti - IO3

“Koulujen kanssa yhteistyötä tekevät festivaalit ovat keskeisiä toimijoita lasten kasvatuksessa, vaikuttaen kulttuurimaailmaan, joka kehittyy koko lasten loppuelämän ajan.

Kathrin Deventer, Euroopan festivaalijärjestäjien pääsihteeri CULTURE UNITED in haastattelussa.

SISÄLTÖ

Culture United	3
Miksi se on tärkeää sinulle festivaaliammattilaisena?	3
Kenelle tämä opas on tarkoitettu?	4
Miksi festivaalien pitäisi osallistua taiteen ja koulutuksen yhteistyöhön?	5
Hyödyt kouluille ja opetushenkilöstölle	7
Hyödyt oppilaille:	11
Miten varmistetaan hyvä yhteistyökumppanuus kaikille	13
Koulujen kanssa työskentelyn haasteet	16
Roolit ja vastuut	19
Suunnittelu	19
Valmistelu	20
Tuki	20
Oppilaat	20
Sitoumuksen tyyppi: Millaista yhteistyö on?	21
Parhaat vinkit kulttuurikasvatusohjelman luomiseen	22
Ohjeet ja työkalut hankekumppanuutta ja -toteutusta varten	24
Hankkeen lyhyt kuvaus	24
Sopimus tai sopimuskirje	25
Budjetti ja hankkeen kustannukset	26
Hankkeen rahoitus	28
Käytännön työkalut tapahtuman suunnitteluun	30

Culture United

Culture United -hankkeen tavoite on juurruttaa monialaisia opetustapoja alakouluihin kulttuuritapahtumien ja perinnefestivaalien kokemisen kautta. Haluamme vedota lasten luontaiseen innostukseen ja mielenkiinnon kohteisiin ja hyödyntää niitä tehokkaasti vuorovaikutteisissa ja osallistavissa oppimistavoissa.

Miksi se on tärkeää sinulle festivaaliammattilaisena?

Festivaalit hyötyvät siitä, että kouluja, lapsia, opiskelijoita ja opettajia otetaan mukaan tapahtumiin. Tässä työkalupakissa kerrotaan, mitä nämä hyödyt ovat, ja miten aloittaa yhteistyö koulujen kanssa. Meidän ja monien haastattemiemme tapahtumaorganisaatioiden mukaan tärkein syy yhteistyölle on, että tämän päivän nuoriso on huomisen yleisö. Yhteistyö luo monia etuja laadukkaasta ohjelmasta lipunmyyntiin.

Aluksi esittelemme teille Culture Unitedin yhteistyökumppanit. Tässä 2 minuutin videossa näet, millainen vaikutus Culture Unitedilla oli osallistuviin kouluihin ja festivaaliorganisaatioihin.

MEET THE PARTNERS!

Kenelle tämä opas on tarkoitettu?

Tämä opas on suunnattu organisaatioille, jotka haluavat aloittaa yhteistyön tai parantaa jo olemassa olevaa yhteistyötä koulujen kanssa kulttuuritapahtumien avulla. Tällaisia tahoja voivat olla yritykset, säätiöt, kulttuurijärjestöt ja laajemmin kulttuuritapahtumia järjestävät tahot.

Culture United -hankkeen avulla haluamme luoda ja vahvistaa oppilaitosten ja kulttuurijärjestöjen välisiä suhteita, jotta oppilaille ja kouluille järjestettäisiin mielekkäämpiä tapahtumia – myös yhteistyössä heidän kanssaan.

Tähän oppaaseen olemme koonneet yhteen katsauksen kulttuuritapahtumien järjestäjille, jotka tekevät yhteistyötä koulujen kanssa ja joiden tapahtumiin osallistuu oppilaita. Esittelemme yhteistyön etuja ja sitä, miten saada siitä mahdollisimman paljon hyötyä. Esitämme myös yleiskatsauksen haasteista ja niiden ratkaisuksista. Lisäksi sisällytettynä on ohjeistus yhteistyötoimista, jotka voivat auttaa organisaatioita löytämään yhteyden koulujen kanssa.

Tässä oppaassa otetaan huomioon kaikkien osapuolten odotukset. Siinä annetaan suuntaviivat, joiden avulla organisaatiot voivat tehdä koulujen kanssa tehokasta yhteistyötä koulutushankkeiden, kulttuuritapahtumien, luokkahuoneen ulkopuolisen oppimisen, oppilaiden kohtaamisen jne. avulla. Nämä ohjeet auttavat kumppaneita hyötymään vastavuoroisesti hankkeiden toteuttamisessa. Lisäksi annetaan neuvoja siitä, miten tapahtumiin voidaan sisällyttää osallistavia (kulttuuri-)opetuselementtejä oppilaiden oppimista ja taitojen kehittämistä varten.

Miksi festivaalien pitäisi osallistua kulttuurin ja koulutuksen yhteistyöhön?

Yleisesti tiedetään, että kulttuuriorganisaatioiden ja koulujen väliset aktiiviset kumppanuudet voivat tarjota pitkän aikavälin kehitysmahdollisuuksia. Tällainen yhteistyö on keskeistä monissa paikallisviranomaisten ja hallitusten johtamissa hankkeissa, ja se voi auttaa parantamaan saavutuksia.

Halusimme selvittää tarkalleen, miksi festivaalien pitäisi tehdä yhteistyötä kulttuurin ja koulutuksen kanssa. Haastattelimme useita kouluyhteistyötä tekeviä festivaaleja eri puolilla Eurooppaa, ja kysyimme heiltä, miksi yhteistyö on hyödyllistä.

What are the aims for you to start working with schools?

Monet festivaalien järjestäjät ilmaisivat nauttivansa mahdollisuudesta **innostaa, sitouttaa ja inspiroida lapsia taiteen parissa**. Tapahtumajärjestäjät arvostavat myös sitä, että he voivat **tarjota innovatiivisia oppimismahdollisuuksia**, jotka saavat lapset ymmärtämään ja arvostamaan kulttuurin, taiteen ja elävien esitysten voimaa.

Vuorovaikutuksen kautta festivaalit ja yhteisöt luovat yhteyksiä eri sukupolvien välille, ikätovereiden kesken ja myös paikalliseen ympäristöön. Lisäksi festivaaleilla ja tapahtumissa mukana olevista lapsista kasvaa tulevaisuuden yleisöä.

Teimme kyselytutkimuksen, jossa selvitimme, mitä hyötyä organisaatioille on koulujen huomioimisesta suunnittelussaan. Koulujen kanssa jo yhteistyötä tekevien eurooppalaisten festivaalien mukaan kolme tärkeintä syytä yhteistyölle koulujen kanssa olivat nuorten sitouttaminen ja innostaminen, tulevaisuuden yleisön luominen taiteelle sekä koulujen ja tapahtumien välisen hyödyllisen yhteistyön lisääminen.

The European Festival Association on ollut hyvin innokas saamaan eri sidosryhmät mukaan hankkeisiinsa. Näihin sidosryhmiin kuuluvat muun muassa koulut. Yhteistyötä tarjoavat festivaalit mahdollistavat kouluille:

- Roolin, jossa auttaa lapsia kasvamaan kulttuurimaailmaan, jota he kehittävät koko loppuelämänsä ajan.
- Kulttuurin kuluttajana toimimisen lapsille, jotta he voivat jatkaa kulttuurin parissa kasvaessaan ja tullessaan aikuisiksi kansalaisiksi.
- Lapsille mahdollisuuden tutustua ammattialaan, jota he eivät välttämättä tunne kovin hyvin.
- Pitkäaikaisia kumppanuuksia, jotka takaavat sekä jatkuvaa kulttuuritoimintaa kouluille että säännöllistä yleisöä festivaaleille.
- Kulttuurin saatavuuden kaikille sosiaaliryhmille (yksi koulujen päätehtävistä), koska kouluissa kaikki ryhmät ovat edustettuina.

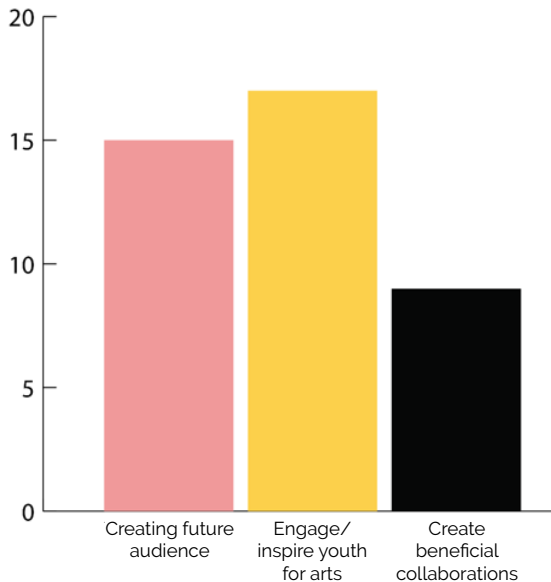
Näitä ja muita seikkoja kehitetään edelleen EFFE Seal for Festivals and Regions -hankkeessa (lisätietoja EFFE Sealista: (<https://www.efa-aef.eu/en/initiatives/effe-seal-for-festival-cities-and-regions/>)).

Kaksi CULTURE UNITED in hankekumppania (Leeuwarden ja Edinburgh) osallistuu kehitystyöhön ja tuo mukaan CULTURE UNITED in kokemuksiaan.

(<https://www.efa-aef.eu/en/initiatives/festival-cities-initiative/>)

Mitä hyötyjä tapahtumaorganisaatiollenne on opetusaspektin sisällyttämisestä? Mitä henkilökuntanne voi oppia?

Sauli Pesonen & Anna Asplund - Oulun elokuvakeskus, Suomi

“Kun työskentelemme koululaisten kanssa, saamme arvokasta tietoa kohderyhmästämme ja heidän mielipiteistään ja odotuksistaan festivaalimme suhteen. Saadessamme todella yhteyden yleisöömme, ja tietäessämme, mitä he haluavat, voimme parantaa sisältöämme yleisövaikutusta. Se, että oppilaat vain täyttäsivät kyselylomakkeen toiveistaan, ei antaisi meille yhtä paljon tietoa kuin se, että työskentelemme yhdessä heidän kanssaan ja saamme tietää, mitä he todella haluavat, sen sijaan, mitä me luulemme heidän haluavan.”

Brent Cassidy – The Irish Festival of Oulu, Finland

“Yhteistyö sitouttaa, kouluttaa ja voimaannuttaa nuoria ja samalla altistaa nuorisoa kulttuurienvälisille aktiviteeteille. Tämä tarjoaa rikastuttavia kokemuksia ja innostaa tulevaa osallistumista. Olemme oppineet, että koulujen mukaan ottaminen on tärkeää, ja toimii menestyksekkäästi”

Sarah ja Graine Creative Spark Dundalkista Irlannista kertovat alakoulujen osallistumisen vaikutuksista

Lisäksi nuoret ovat innovaattoreita. He vaikuttavat suoraan siihen, miltä maailma näyttää seuraavien 20 vuoden aikana. Nuoret sanelevat trendejä, päättävät, mikä musiikki on seuraavaksi suosittua ja mihin tapahtumiin kannattaa mennä. Koulut ovat parhaita paikkoja löytää ja vapauttaa näiden nuorten potentiaali ja luovuus.

Tapahtumia järjestettäessä sekä oppilaat että opettajat olisi otettava mukaan muokkaamaan ohjelman yleistä suuntaa ja osallistavuutta. Heidän monipuolinen tietämyksensä, taustansa, inspiraationsa ja luovuutensa ovat arvokkaita lähteitä kulttuurifestivaaleja ja -tapahtumia koskeville ideoille. Lasten luovuuden ja ajatusten hyväksyminen voi johtaa yllättäviin ja innostaviin tuloksiin.

Kulttuurihankkeiden luominen ja toteuttaminen yhdessä koululaisten kanssa voi auttaa luomaan vahvan siteen tapahtuman ja oppilaiden välille. Tämä puolestaan lisää suoraa kiinnostusta festivaalia kohtaan ja kannustaa oppilaita palaamaan sinne tulevinä vuosina sekä tekijöinä että yleisönä. Myöhemmin oppilaista tulee todennäköisesti organisaation/tapahtuman ja kulttuurin aktiivisia puolestapuhujia ja tukijoita laajemmassakin mielessä.

Lisäksi festivaalien kulttuurihankkeet tarjoavat osallistumis- ja sitoutumismahdollisuuksia kaikenikäisille, taustaltaan, kulttuureiltaan ja perinteiltään erilaisille ihmisille. Festivaalit ja tapahtumat, jotka osallistuvat koulujen kanssa toteutettaviin koulutushankkeisiin, tarjoavat yhteisölle toimintaa, joka voi saada vastineeksi tukea paikallisilta asukkailta ja vanhemmilta. Tämä tukee käsitystä, että festivaaleista ja tapahtumista voi olla hyötyä mille tahansa alueelle.

Lora Tchekoratova

pianisti, uuden musiikin aktiivinen puolestapuhuja ja festivaalijärjestäjä - kertoo kolme tärkeintä syytä työskennellä koulujen kanssa:

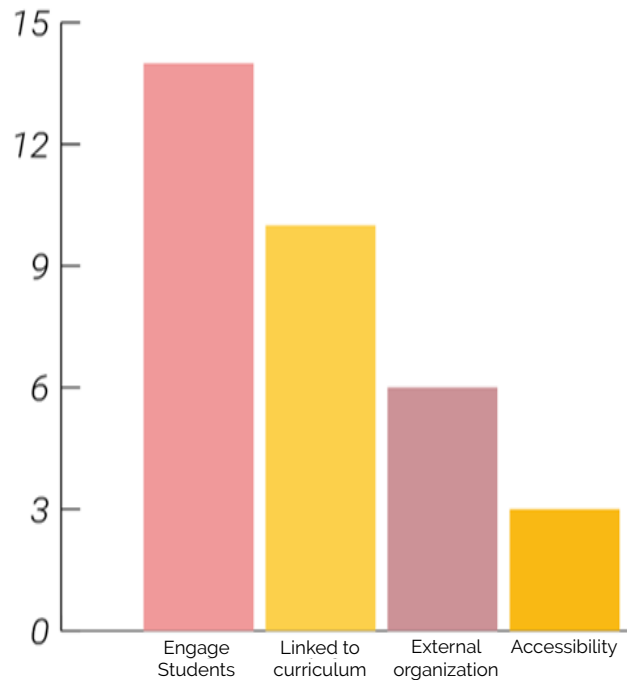
1. Pystymme kasvattamaan uutta yleisöä
2. Pystymme saamaan enemmän huomiota festivaalillemme.
3. Taiteilijamme pitävät tärkeänä klassisen musiikin perinteen siirtämistä seuraavalle sukupolvelle.

[Lora Tchekoratova](#) perusti Bulgariassa voittoa tavoittelemattoman järjestön, "OFF THE BEATEN PATH" -säätiön, jonka tavoitteena on tarjota uusia mahdollisuuksia bulgarialaisten, eurooppalaisten ja amerikkalaisten taiteilijoiden kamarimusiikkiyhteistyölle. Ensimmäinen hanke on "OFF THE BEATEN PATH" -festivaali, joka on klassisen kamarimusiikin yhteistyöfestivaali. Yksi festivaalin tavoitteista on tavoittaa uusi yleisö ja tarjota opettavainen konsertti kaikenlaisista kulttuurisista ja sosioekonomisista taustoista tuleville lapsille Bulgarian lounaisosissa.

Koulujen ja opetushenkilöstön edut

Kuten haastattelutuloksista näkyy, koulujen merkittävin hyöty tapahtumien/festivaalien kanssa työskentelystä on **oppilaiden sitouttaminen**. Tämä on vielä arvokkaampaa silloin, kun se liittyy **opetussuunnitelmaan**. Opetushenkilöstö hyötyy myös siitä, että ulkopuoliset kumppanit mahdollistavat ja järjestävät toimintaa ja tapahtumia. Lisäksi opettajat voivat olla ylpeitä siitä, että he tutustuttavat lapset kulttuuriin, ja luovat tulevia taiteen kannattajia.

Kulttuuri on tärkeä osa koulutusta kaikissa maissa. Siksi tapahtumaorganisaatioiden ja koulujen välinen yhteistyö voi olla erittäin hyödyllistä. Koulujen ja organisaatioiden väliset projektit auttavat luomaan oppimismahdollisuuksia sekä oppilaille että opettajille tarjoamalla pääsyn asiantuntijatietoon ja laadukkaaseen taiteelliseen sisältöön.

Tekemällä yhteistyötä tapahtumajärjestäjien ja taiteilijoiden kanssa koulut löytävät uusia tapoja sisällyttää opetussuunnitelmaan liittyviä teemoja sekä innovatiivisia tapoja oppia ja työskennellä virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella. Osallistuminen tapahtumiin ja festivaaleihin voi auttaa kouluja luomaan opetussuunnitelmaan mukaansatempaavia aktiviteetteja, jollaisia opettajilla ei ehkä ole aikaa tai resursseja valmistella itse. Tällaiset yhteistyösuhteet tukevat kouluja sellaisilla opetuksen osa-alueilla, jotka saattavat olla haastavampia. Lisäksi kulttuuritapahtumat tukevat koulujen henkilökunnan ammatillista kehittymistä ja edistävät heidän sitoutumistaan antamaan takaisin yhteisölle.

Siard Smit – Oerol Festivaali, Terschelling, The Netherlands

"Tarjoamme koululle ammattimaisesti laadittua kulttuuriohjelmaa, jonka he voivat sisällyttää päivittäisiin käytäntöihinsä". Se laajentaa heidän näkökulmiaansa ja kannustaa heitä katsomaan ulospäin."

Lasten ääni tulee kuuluviin, kun oppilaat saavat mahdollisuuden osallistua taide- ja kulttuuritapahtumiin. Tämä yhteistyö antaa oppilaille mahdollisuuden ilmaista itseään luovuuden ja henkilökohtaisten kehitysmahdollisuuksien lisäämiseksi. Lisäksi koulut saavat uusia ja luovia tapoja sisällyttää opetussuunnitelmaan aiheita, jotka liittyvät opetussuunnitelmaan, sekä innovatiivisia tapoja oppia ja työskennellä koululaitoksen ulkopuolella.

Koulujen sekä ammattitaiteilijoiden ja esiintyjien yhdistäminen voi johtaa onnistuneeseen yhteistyöhön, joka luo siteitä ja mahdollistaa jatkuvan työllistämisen ja jatkuvan kumppanuuden myös festivaalin päättymisen jälkeen. Se luo myös oppilaille ja opettajille mahdollisuuden luoda yhteyksiä paikalliseen kulttuuriin, luoda yhteyksiä toisiin ja arvostaa monimuotoisuutta, universaalisuutta ja yksilöllisyyttä.

Monilla festivaaleilla ja tapahtumissa järjestetään erilaisia työpajoja, joissa oppilaat voivat perehtyä kulttuuriperintöön, paikallishistoriaan ja taiteeseen monialaisen oppimisen kautta. Osallistava lähestymistapa varmistaa, että kaikenlaiset oppijat saavat erilaisia oppimismahdollisuuksia ja kokemuksia tietojen ja taitojen laajentamiseksi ja syventämiseksi.

"Opin paljon uutta oppilaistani, ja minusta tuntuu, että olen vahvistanut suhdettani heihin."

-Culture United Burns and Beyond -ohjelmaan osallistuneelta alakoulun opettajalta, Edinburgh.

Hyödyt oppilaille:

"jos yritän, pystyn kaikkeen"

- Edinburghin Culture United Burns and Beyond -ohjelmaan osallistuvalla peruskoululaisella.

Taide antaa meille voimaa sekä muuttaa tapaa, jolla näemme itsemme ja koko maailman. Kulttuuritapahtumiin osallistuminen voi tarjota oppilaille uusia näkökulmia, rikastuttaa heidän sosiaalisia vuorovaikutustaitojaan ja laajentaa heidän ymmärrystään toisista ihmisistä, kulttuureista, roduista ja uskonnoista.

Voisimme kirjoittaa näistä kokemuksista pitkään, mutta näytämme mielummin, mitä lapsilla itsellään on sanottavanaan. Katso videolta, mitä Culture United Edinburgh -festivaaliin (Burns and Beyond Festival) osallistuneilla lapsilla oli sanottavaa kokemuksistaan.

Lisäksi kulttuurinen yhteistyö voi vahvistaa oppilaiden siteitä sekä opettajiin että yhteisön vanhempiin. Osallistuminen festivaaleihin ja tapahtumiin ja niissä tapahtuva vuorovaikutus voi auttaa lapsia löytämään intohimonsa taiteisiin, kannustaa luovaan kehitykseen ja innostaa heitä kokeilemaan uusia taitoja. Tämä kaikki tukee nuoria ilmaisemaan itseään uusilla, kokeilevilla ja usein yhteistyöhön perustuvilla tavoilla. Se luo myös tasa-arvoisia mahdollisuuksia alakoululaisille oppia lisää

kulttuuriperinteistä sekä mahdollisuuden työskennellä yhteisössä, oppia elämäntaitoja ja työskennellä tiimeissä muiden luokkien ja koulujen kanssa.

Taide opetuksessa -hankkeet eivät osoita tätä ainoastaan yhteyksillä opetussuunnitelmaan, vaan myös edistämällä oppilaiden sosiaalista ja kulttuurista kehitystä, laajentamalla taitoja koko opetussuunnitelmassa kirjoittamisen, lukemisen, taiteen, draaman, musiikin, tanssin ja sosiaalisten taitojen osalta.

Oppilaat voivat olla hyvin taiteellisia ja motivoituneita oppiessaan luovuuden kautta. Tätä voidaan edistää luovilla työpajoilla ja tapahtumilla, joissa oppilaat voivat tutustua kulttuuriin ja kulttuuriperintöön monin tavoin.

On olemassa rohkaisevaa näyttöä siitä, että luova työskentely toimii ikään kuin vipuvartena, jolla voi parantaa yksilön saavutuksia, itsetuntoa ja tietoisuutta kulttuurisesta monimuotoisuudesta. Oppilaat käyttävät tilaisuuden vuorovaikutukseen oppimisessa ja omien ideoidensa tutkimiseen. He pitävät mahdollisuuksista työskennellä yhdessä muiden luokkien/koulujen ja taitoryhmien kanssa ja tekevät yhteistyötä suuremman ja paremman lopputuloksen aikaansaamiseksi.

“Kaikki koulut kokoontuivat sinne ja meillä oli hauskaa. Tanssimme yhdessä, tapasimme toisiamme ja sain siellä pari ystävää. Se oli todella, todella mukavaa”

- Edinburghin Culture United Burns and Beyond -ohjelmaan osallistuvalla peruskoululaisella.

Miten varmistetaan hyvä yhteistyökumppanuus kaikille?

Kulttuuriorganisaation ja koulun välisen tehokkaan yhteistyön kannaltaviestintä on avainasemassa. Tietojen ja odotusten välittäminen on olennaisen tärkeää hyvän kumppanuussuunnittelun ja toimivien suhteiden kannalta.

Neil Fox - projektipäällikkö (oppiminen ja sitoutuminen) - Edinburgh International Festival, Edinburgh, Skotlanti

“Älkää aliarvioiko, kuinka kiireisiä koulut ovat. Ne ovat aina kiinnostuneita taidemahdollisuuksista, mutta ovat myös nopeasti muuttuvia paikkoja, joissa on useita prioriteetteja. Kiireet voivat tehdä koulujen kanssa toimimisesta hankalaa.

Ota koulu mukaan suunnitteluun. Sitouttaminen toimii parhaiten osallistujien kokiessa, että se tapahtuu heidän kanssaan, ei heille.

Tee yhteistyötä koulujen, nuorten ja taiteilijoiden kanssa - heillä on paljon kokemusta, joka voi auttaa organisaatiotasi.”

Yhteisten päämäärien ja tavoitteiden löytäminen alusta alkaen varmistaa, että molemmat osapuolet ymmärtävät toisen osapuolen näkökulmat ja toiveet. Selkeä aikataulu hankkeen alusta alkaen auttaa myös tiedottamaan näistä asioista ja jäsentämään tavoitteita, jotka on saavutettava. Muista ottaa huomioon koulun nykyiset aikataulut ja lomat, kun aloitat suunnittelun.

Järjestä säännöllisiä henkilökohtaisia tapaamisia, jotka auttavat viemään hanketta eteenpäin. Tämä mahdollistaa avoimen ja selkeän viestinnän väärinkäsitysten välttämiseksi. Hahmottele molempien osapuolten odotukset ja vastuut (mitä tarvitset, mitä tarjoat, mitä teet). Pidä kiinni näistä periaatteista ja tuloksista ja käytä niitä hankkeen välitavoitteiden tarkistamiseen ja lopuarviointiin.

On tärkeää, että kaikki hankekumppanit kuuntelevat toistensa mielipiteitä ja kunnioittavat toisiaan. Jokaisella osapuolella on oltava ääni, eikä sitä saa vähätellä. Toista ei saa jättää odottamaan tärkeitä vastauksia. Selkeä viestintä ja vuoropuhelu ovat avainasemassa minkä tahansa hankkeen onnistumisessa. Jo pelkkä keskusteleminen ja päivitysten pyytäminen parantaa edistymistä ja mahdollistaa rakentavan palautteen antamisen. Viestintä voidaan toteuttaa myös sähköpostitse ja ryhmävideopuhelujen avulla, kuten monet hankkeet ja organisaatiot ovat menestyksekkäästi tehneetkin koronapandemian aikana.

Muista olla realistinen projektin odotusten ja tulosten suhteen. Älä vain keksi hienoja ideoita, jotka eivät ole käytännöllisiä tai kohtuuhintaisia, sillä se johtaa vain taloudellisiin seurauksiin toteutuksessa myöhemmin.

Lisäksi epärealistiset ideat voivat vaikuttaa voimakkaasti henkilöstöresursseihisi ja vaatia projektin tarkistamista ja uudelleen suunnittelua, jolloin arvokasta aikaa ja resursseja menee hukkaan. Hankkeen jatkuva arviointi auttaa pohtimaan, mikä sujuu hyvin. Se tarjoaa myös mahdollisuuksia tehdä parannuksia matkan varrella.

How do you ensure it is a good partnership and works for both sides of the project?

- *Set expectations, responsibilities and goals*
- *Be clear about the timeline*
- *Follow through with responsibilities and meet your objectives*
- *Make agreements or written contracts*
- *Be practical and adjust when necessary*
- *Be flexible, be curious, involve children,*
- *Get feedback and evaluate*
- *Be transparent, share detailed information, have clear and open communication*
- *Have mutual respect and show*

Miten pääset alkuun?

Kysyimme useilta koulujen kanssa jo yhteistyötä tekeville eurooppalaisilta tapahtumakoordinaattoreilta neuvoja yhteistyön aloittamiseen. Lue heidän vinkkinsä alta:

If a festival/event wants to work with a school, what's the best way to start?

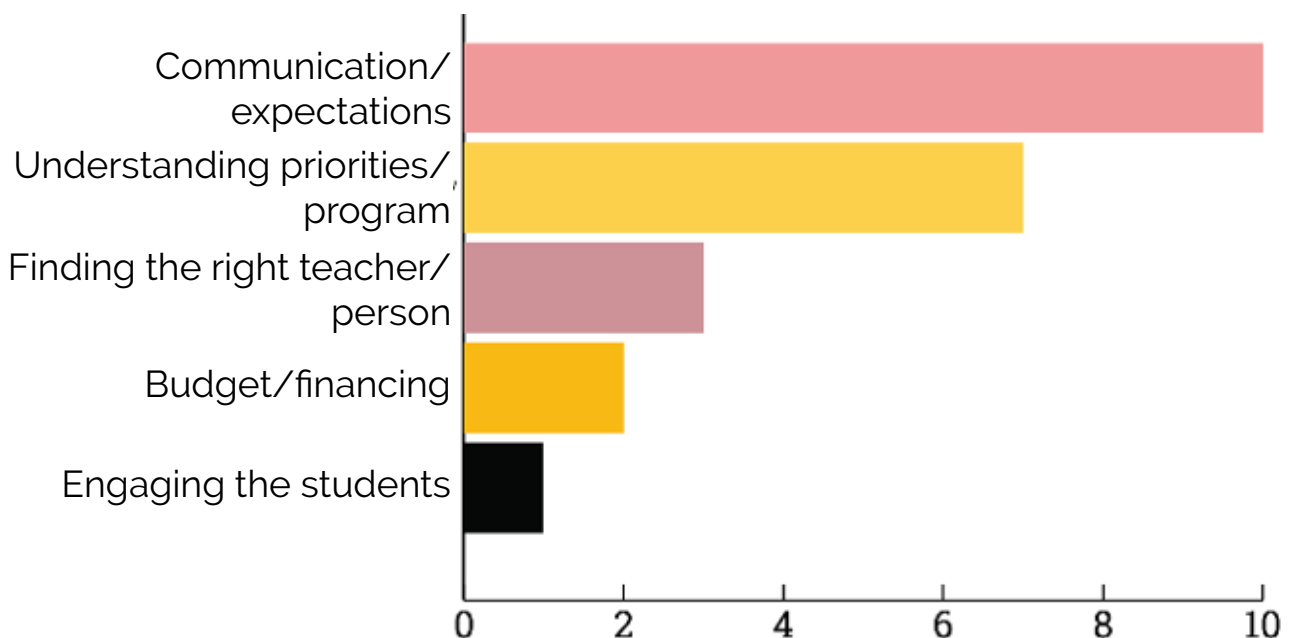
- Start the conversation! Contact schools to find eager teachers to connect with.
- Form collaborations with schools, culture centres, teachers, and local art centres.
- Understand the priorities of the schools, try to assure a good fit with the curriculum.
- Research! Prepare materials to present to schools, identify the schools interests, and involve the school early in the planning.
- Find financing opportunities.

Koulujen kanssa työskentelyn haasteet

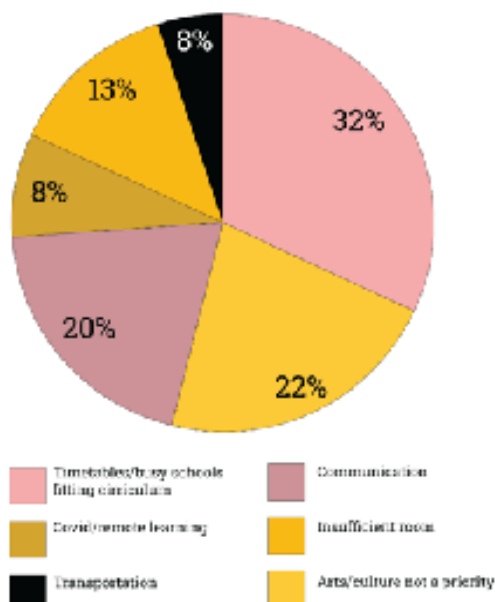
On helppo unohtaa, kuinka kiireisiä opettajat ovat koulun aikataulujen ja opetussuunnitelmien laatimisen parissa. Uusien töiden ja sitoumusten lisääminen tähän voi olla haastavaa. Teimme kyselyn selvittääksemme, mitkä ovat organisaatioiden yleisimmät haasteet koulujen kanssa työskentelyssä. Ei ole yllättävää, että koulujen aikataulut osoittautuivat suurimmaksi haasteeksi.

Alla olevasta taulukosta näet joitakin muita haasteita ja keinoja niiden voittamiseksi.

Mitkä voivat olla haasteita organisaatioille/kouluille, jotka ovat vasta aloittamassa yhteistyötä?

Koulujen kanssa työskentelyssä kohtaamia haasteita

How do you overcome the challenges?

- Open and direct communication with regular contact
- Provide the school with all necessary information and exchange useful information early on
- Listen to the schools and understand their priorities
- Involve the families if possible
- Find dedicated teachers
- Create a program that is easy and straightforward
- Set and manage expectations
- Learn to adapt to the situation and be flexible with the timetable
- Visit the school/space/room before the event

“Haasteena on löytää tasapaino koulujen toimintatapojen ja taiteen toimintatapojen välille. Löytää oikea kieli, jotta voimme ymmärtää toisiamme. ”

Tässä muutama neuvo, jotka voivat auttaa selviytymään näistä vaikeuksista.

Koulujen kanssa työskennellessä aika on aina haastava tekijä. Usein kouluilla on jo valmiiksi rajalliset resurssit, ja niiden on noudatettava opetussuunnitelman mukaista aikataulua ja lomina. Suosittelemme, että keskustelut koulujen kanssa aloitetaan 12 kuukautta ennen festivaali- tai tapahtumayhteistyötä. Koulujen aikataulujen suhteen on tärkeää olla joustava sekä kellonajoissa että sen ajan määrän suhteen, jonka he voivat antaa kerrallaan. Tämä on erilaista riippuen siitä, työskenteletkö ala- vai yläkoulujen kanssa.

Lasten ja heidän vanhempiansa osallisuuden koordinointi. Tarjoa oppilaille ja vanhemmille mahdollisuuksia osallistua festivaalin/tapahtuman eri tehtäviin. Tämä voidaan tehdä postitse tai muiden viestintäkanavien kautta.

Koulun käytettävissä oleva tila voi olla rajallinen. Joissakin kouluissa on paljon joustavia tiloja, toisissa taas on hyvin rajoitetusti tiloja rakennuksen ja oppilasmäärän mukaan. Jokainen koulu on erilainen.

Varmista riittävä pystytys- ja purkuaika. Varmista, että tiimilläsi on riittävästi aikaa päästä oikeaan tilaan sekä ennen työpajan/tapahtuman alkua että sen jälkeen. Koulujen liikuntasaleissa ja muissa tiloissa on usein paljon kysyntää, joten on tärkeää, että varaat riittävän ajan pystyttämiseen ja purkamiseen.

Kunkin koulun intressit vaihtelevat. Jotkin koulut ovat esimerkiksi kiinnostuneita luonnontieteistä, musiikista tai luovasta oppimisesta, ja niillä on siihen erikoistuneita opettajia. Toiset koulut saattavat tarvita enemmän opastusta paneutuakseen aiheisiin, jotka eivät ole niin tuttuja.

Etsi opettajia, jotka ovat kiinnostuneita taiteesta ja yhteistyöstä. Tämä voi olla vaikeaa, mutta oikeiden ihmisten löytäminen tekee hankkeesta paljon hedelmällisemmän.

Kouluvierailujen varaaminen vie aikaa. Yksittäisen työpajan järjestäminen voi vaatia useita puhelinsoittoja ja sähköpostiviestejä koululle (keskimäärin 5 puhelua/sähköpostia).

Joskus koulu ei ehkä ole paras mahdollinen välittämään tietoa oppilaille ja vanhemmille oikea-aikaisesti ja tarkasti. Tämä voi johtaa siihen, että tärkeistä yksityiskohdista, kuten kokousajoista, konserttien ajankohdista, lipunmyyntiajoista jne. tiedotetaan väärin.

Oppilaiden ja luokkien kuljettaminen voi olla monimutkainen ja kallis prosessi, mutta monilla paikallisviranomaisilla tai paikallisilla kuljetuspalvelujen tarjoajilla on hankkeita ja rahoitusta, joilla voidaan tukea koulukuljetuksia.

Tasapainon löytäminen koulun ja taiteen välillä. Kulttuuriorganisaatiot ja koulutusala puhuvat eri kieliä. On tärkeää käyttää ymmärrettävää kieltä jokaisen ryhmän kanssa: oppilaiden, opettajien, työntekijöiden ja rehtoreiden kanssa. On myös tärkeää nähdä, miten lapset reagoivat aiheisiin; kuuntelevatko he ja pitävätkö he niistä?

Ajattele henkilöresursseja (molemmiin puolin). Varmista, että ihmiset eivät ota liikaa lisätyötä. Aseta oma projektipäällikkö johtamaan hanketta ja jakamaan työtaakkaa tarvittaessa uudelleen.

Etsi koulusta ja paikallisviranomaisen koulutusosastolta oikea henkilö, joka voi tehdä päätöksiä tai antaa neuvoja parhaasta toimintatavasta organisaation sisällä .

Sosioekonomisesti heikossa asemassa olevilla alueilla sijaitsevilla kouluilla on muita painopisteitä ja haastavia kysymyksiä käsiteltävänä. Siksi luova oppiminen ulkopuolisen organisaation kanssa ei välttämättä ole ensisijainen tavoite.

Roolit ja vastuut

Tapahtuman/festivaalin tuottajan on tärkeää tehdä alusta alkaen yhteistyötä kaikkien osapuolten kanssa kulttuuristen ja taiteellisten tavoitteiden hahmottamiseksi. Suunnitteluprosessin alusta alkaen olisi oltava selvää, että kunkin osapuolen vastualueet ymmärretään ja niitä kunnioitetaan vastavuoroisesti. Tavoitteet on määriteltävä tarkkaan, jotta ohjelman suunta ei häviä. Vaikka innostus ja luovuus ovatkin keskeisiä tekijöitä missä tahansa hankkeessa, älä innostu tekemään epärealistisia suunnitelmia. Tapahtuman/festivaalin tuottajan on tarjottava kouluille realiteetit ja käytännön asiat, kun se järjestää kulttuuriohjelmaa tai -tapahtumaa. Muista: mitä monimutkaisempi tai kunnianhimoisempi hanke on, sitä kalliimpi ja aikaa vievämpi se todennäköisesti on.

Suunnittelu

Kaikkien kumppaneiden on asetettava ja sovittava päämäärät ja tavoitteet ja keskityttävä realistisiin ja saavutettavissa oleviin tavoitteisiin. Taiteilijoille ja kouluille olisi annettava yhtäläiset mahdollisuudet osallistua hankkeen ideointiin. Taiteilijoiden on myös oltava tietoisia koulun tarpeista ja hankkeen eri osatekijöiden merkityksestä, esimerkiksi lopputuotteen vaikutuksesta oppilaiden itsetunnon kehittämiseen. Hankkeen rakenteen tulisi antaa riittävästi aikaa toteutukseen, mutta myös aikaa lasten töiden reflektointiin. Järkevään budjettisuunnitteluun ja rahoitusvarauksiin sisältyy rahoitusta suunnittelu- ja kehittämistyötä varten.

Valmistelu

Opettajille on annettava riittävästi aikaa tehdä valmistelutyötä, jonka avulla hanke voidaan tarvittaessa liittää opetussuunnitelmaan. Ennen hankkeen toteuttamista kaikkien osapuolten on hyvä tavata siihen osallistuvat lapset. Jos tämä ei ole mahdollista, oppilaille on kerrottava, mitä he voivat odottaa projektilta ja mitä heiltä odotetaan. Tervetulotapaaminen tai osallistuvien taiteilijoiden esittely voi olla hyvä perusta koulun ja taiteilijan välisen suhteen luomiselle. Kaikkien osapuolten (koulu, opettajat, taiteilijat, oppilaat) materiaalien ja resurssien olisi oltava helposti saatavilla hankkeen alusta alkaen.

Tuki

On tärkeää, että koululla on pääyhteyshenkilö, joka pitää yhteyttä taiteilijaan ja antaa tukea. Koulun henkilökunnan kannustaminen auttaa hankkeen ja siihen liittyvien toimien edistämässä. Henkilökunnan osallistuminen ja aktiivinen tuki puolestaan lisäävät hankkeen profilia ja vahvistavat saavutettua edistystä. Opettajien osallistuminen antaa heille mahdollisuuden jakaa taitojaan ja tietojään ja tarjoaa myös mahdollisuuksia vastaavien hankkeiden jatkuvuuteen. Lisäksi se, että opettajat rohkaisevat lapsia osallistumiseen, tukee ja vahvistaa toiminnan arvoa.

Oppilaat

Oppilaiden luottamuksen saavuttaminen on tärkeä askel hankkeen onnistumisen varmistamiseksi. Muista, että viestintä ja ohjeet on suunnattava oppilaille ikätasoisesti. Muista ottaa huomioon rajoitukset, jotka saattavat sulkea pois erityistarpeita omaavat lapset. Ryhmäkoot on pidettävä hallittavina, ja oppilaiden ja henkilökunnan suhde on pidettävä sopivana. Onnistumisen selkeänä merkinä voidaan pitää innostuneita lapsia, joita luova prosessi motivoi. Lisäksi ainakin yksi taiteilija on todennut, että koko luokan samanaikainen osallistuminen luovaan prosessiin on laadun merkki.

Sitoumuksen tyyppi:

Kulttuurifestivaaleilla ja -tapahtumissa on monia osallistumistapoja, kun taas useimmat koulutustapahtumat sisältävät lähinnä ohjaajien tai luovien alojen ammattilaisten vetämiä työpajoja. Näitä tapahtumia isännöi usein koulu itse.

Miltä tällainen työpaja näyttää?

Natasja Kesteloo teatterimusikaalituotannosta De Tocht (11 kaupungin luistelukiertue) kertoo, miten hän työskentelee alakoululaisten kanssa Alankomaissa.

Koulussa ja festivaaleilla

Usein työpajoihin liittyy vierailu johonkin festivaaliohjelmaan kuuluvaan esitykseen tai näyttelyyn, joka yleensä järjestetään jossakin kaupungin keskustassa. Useimmat festivaalit tarjoavat opettajille myös mahdollisuuksia ammatilliseen oppimiseen (Career-Long Professional Learning, CLPL) kouluohjelmien ja esitysten yhteydessä. Joskus tämä tukee tiettyä toimintaa, mutta toisinaan tarkoituksena on rohkaista opettajia näkemään laajemmat luovan oppimisen mahdollisuudet, joita festivaalien pääohjelmiin osallistuminen tarjoaa.

Festivaalit ja tapahtumat voivat tarjota verkkoresursseja tukemaan tiettyjä ohjelmia tai yleisemmin auttamaan opettajia luovan aiheen käsittelyssä luokkahuoneessa. Ne voivat sisältää yksinkertaisia PDF-tiedostoja, videoita, interaktiivisia ohjelmia tai muita opetussuunnitelmalinkkejä.

Monissa tapauksissa kouluohjelmat sisältävät syvällistä sitoutumista, joka käsittää huomattavasti enemmän kuin vain esitykseen osallistumisen. Monet kulttuuritapahtumaorganisaatiot tarjoavat toimintaa osana laajempaa koulujen kanssa toteutettavaa hanketta. Niitä tuetaan usein verkkoresursseilla, luovan työn tekijöiden tapaamisella ja mahdollisuudella osallistua kulttuuritoimintaan tai esitykseen. Ohjelmissa, joihin ei liity niin suoraa yhteyttä kouluun (kilpailut tai ilmaislipputarjoukset), on yleensä lisäelementtejä, kuten nuorisopaneeleita tai nuorten komiteoita, jotka auttavat esitysten valinnassa.

Parhaat vinkit kulttuurikasvatusohjelman luomiseen

Could you give tips to those organisations, who want to include education into their programme?

Do's and don'ts

- *Do it for the right reasons. Be clear why you are doing it.*
- *Have adequate funding in place, keep costs low and look for project funding*
- *Have a specific contact between the schools and events/artists*
- *Embrace the unexpected, be flexible and openminded*
- *Work together with the planning/timetable*
- *Make fruitful collaborations between schools/event organizers/artists...*
- *Set clear goals and expectations, be transparent*
- *Always look for ways to improve, be open to new ideas*
- *Start planning early*

Toimintaohjeet

- Aloita suunnittelu ajoissa
- Varmista, että organisaatiossasi on riittävästi resursseja projektin tehokkaaseen toteuttamiseen.
- NIMEÄ koulutusohjelmalle projektipäällikkö sen varmistamiseksi, että työmäärä ei vaikuta festivaaliohjelman muiden toimintojen toteuttamiseen.
- Perusta kumppanuusryhmä, joka koostuu kulttuuriorganisaatiosta, taiteilijoista, koordinaattorista, ylemmistä toimihenkilöistä ja hankkeessa mukana olevista opettajista.
- Varmista, että käytät vakiintuneita ja laadukkaita taiteilijoita ja luovia tekijöitä sisällön luomiseen, esityksiin tai työpajoihin.
- Tarkista taiteilijan aiemmat työt - tarkista, missä hän on työskennellyt ja mitä hän on tehnyt.
- Varmista, että koulun tarpeet ilmaistaan selkeästi, jotta ne sopivat yhteen taiteilijan odotusten kanssa.
- Selvitä roolit ja vastuut koulujen ja taiteilijoiden kanssa hankkeen alussa, jotta varmistetaan, että tapahtuman sisältö ja tulokset ovat selkeät ja että tapahtuma onnistuu.
- Löytäkää yhteiset päämäärät ja tavoitteet jo varhaisessa vaiheessa.
- Hankkeen aikataulu ja toteutus on oltava selvillä alusta alkaen.
- Varmista, että luomasi toimintaohjelman keskiössä on koululaisten hauskanpito ja viihtyminen.
- Varmista, että sinulla on oikea määrä (sopivan ikäisiä) oppilaita työpajoja varten.
- Järjestä live-esityksiä nuorten kanssa.

- Ota koulu mukaan suunnitteluun
- Hyväksy odottamaton. Muista, että luova maailma on paljon jäsentelemättömämpi kuin koulumaailma.
- Kysy koululta, mihin he haluaisivat sitoutua ja miten organisaatio voi heitä parhaiten tukea.
- Pidä kustannukset alhaisina ja hae paikallisen viranomaisen/valtion rahoitustukea.
- Pidä mielesi avoimena äläkä odota liikoja ensimmäiseltä vuodelta! Kiinnostuneiden koulujen löytäminen voi viedä hieman aikaa.
- Tee hanke oikeista syistä, älä vain rastita ruutuja.

Älä

- ÄLÄ aliarvioi, kuinka kiireisiä koulut ovat. Ne ovat aina kiinnostuneita taidemahdollisuuksista, mutta ne ovat nopeasti muuttuvia paikkoja, joilla on useita prioriteetteja.
- ÄLÄ työskentele ylhäältä alaspäin - kyseessä on yhteistyö, ei hierarkia.
- ÄLÄ tee oletuksia jonkun toisen puolesta. Keskustele aina avoimesti
- ÄLÄ ota mukaan sellaisia taiteilijoita tai muita kumppaneita, jotka eivät ymmärrä koulutusjärjestelmää.
- ÄLÄ hukuta kouluja tilaisuuksiin ja ideoihin, niillä saattaa olla kiireellisempiä asioita.
- ÄLÄ oletta mitään - kysy aina konkreettisia tietoja, vaikka kyseessä olisi jotain pientä, kuten huoneen koko.

Ohjeet ja työkalut hankekumppanuutta ja -toteutusta varten

Tapahtumajärjestäjien ja koulujen välisten, molempia osapuolia hyödyttävien kumppanuuksien luominen on suuri tavoite. Tähän voi kuitenkin liittyä haasteita.

Siksi taiteilijoiden ja koulun välinen tiivis yhteistyö on olennaisen tärkeää kumppanuuden järkevän suunnittelun ja tehokkaan viestinnän kannalta. Seuraavilla tiedoilla pyritään edistämään toimivia kumppanuussuhteita ja kiinnittämään huomiota ongelmiin, jotka voivat haitata niiden edistymistä.

Seuraavilla sivuilla perehdymme hieman syvällisemmin koulun kanssa järjestettävän tapahtuman suunnittelun muodolliseen puoleen. Annamme käytännön neuvoja siitä, miten laatia hankeseloste, mitä sopimuskirjeessä pitäisi olla ja mistä voit etsiä lisärahoitusta.

Arjen Barel – Amsterdam Story Telling Festival, Amsterdam, Hollanti

“Tärkein neuvo on ottaa vastaan odottamaton. Luova maailma on jäsenitelemättömämpi kuin koulumaailma. On hienoa, kun nämä maailmat kohtaavat, mutta se voi myös johtaa jännitteisiin.”

Projektin esittely

Projektin esittelyssä kuvataan hankkeen tarkoitus ja laajuus. Se voi toimia koulun ja taiteilijan välisten neuvottelujen pohjana ja luoda yhteisymmärryksen hankkeen parametreista.

Siihen olisi sisällyttävä:

- Kaikkien kumppaneiden päämäärät ja tavoitteet
- Sovitut edut ja edunsaajat
- Osallistuvien oppilaiden tiedot, esim. ikähaarukka, ryhmän koko...
- Koulun henkilökunnan osallistuminen
- Hanketta varten varattu paikka/koulualue
- Hankkeen kesto
- Kaikkien osapuolten sopimat alku- ja loppupäivät
- Hallinnointi- ja koordinoitavastuu (yhteisestä sopimuksesta)
- Taiteilijan käytettävissä olevat tukiresurssit (budjetti), esim. tekniset, käytännölliset, henkilöstöresurssit...
- Lopputuote/tapahtuma/näyttely/esitys
- Seuranta- ja arviointimenettelyt

Sopimus tai aiesopimus

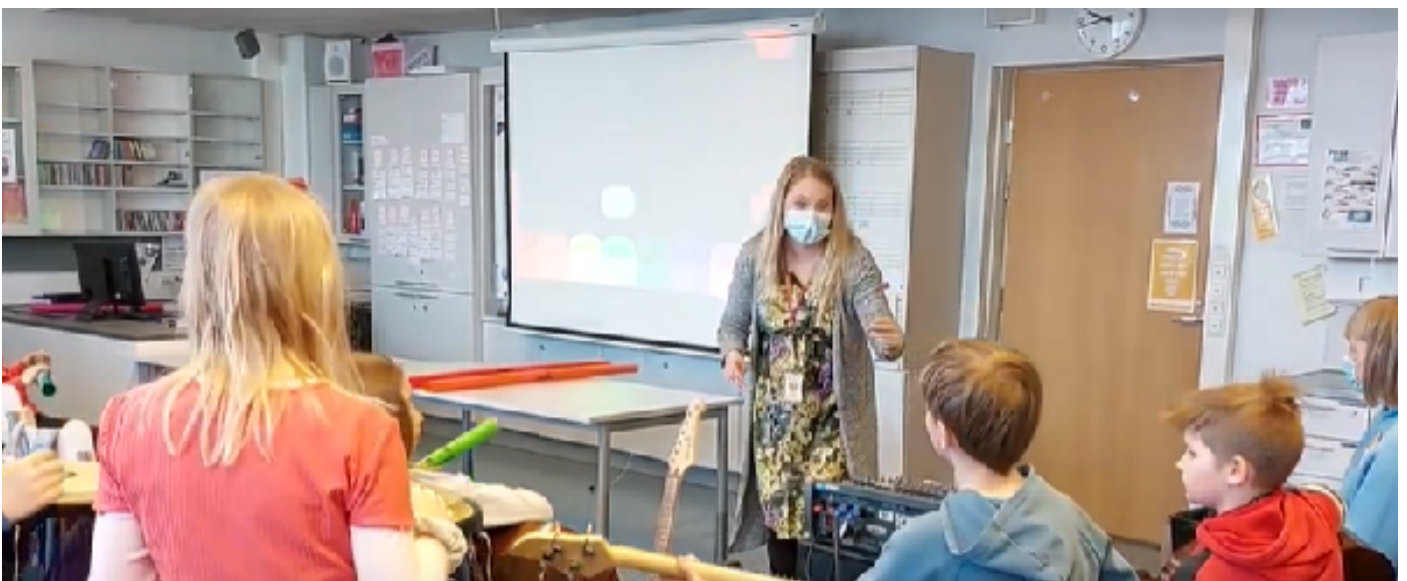
Tämä virallistaa hankkeen ja määrittää vastuualueet. Se minimoi väärinkäsitykset ja auttaa ratkaisemaan erimielisyydet.

Sopimuksen on hyvä sisältää:

- Isäntäkoulun ja taiteilijan nimet ja osoitteet
- alkamis- ja päättymispäivämäärät
- Kuinka monta päivää viikossa/kuukaudessa taiteilija työskentelee hankkeen parissa?
- Tiedot ryhmistä, joiden kanssa taiteilija työskentelee - luokkakoko, ikäjakauma.
- Työskentelyalueen sijainti ja ajat, jolloin tila on käytettävissä.
- Hahmotelma taiteilijan osallistumisesta hankkeeseen, mukaan lukien taiteilijalle varattu aika ja tila luovien käytäntöjen kehittämiseksi; rakennusmääräykset; koululle jäävät taideteokset; tekijänoikeudet ja jäljentämisoikeudet; kiitokset ja tunnustukset.
- Taiteilijan pääasiallisen yhteyshenkilön nimi koulussa
- Taiteilijan asema itsenäisenä ammatinharjoittajana ja vastuu sosiaaliturvamaksuista ja tuloverosta.
- Taiteilijan palkkion maksaminen
- Mahdolliset muut budjetit, joilla katetaan taiteilijan materiaalit, välineet, matkat, vakuutukset, esim. julkinen vastuu.
- Lastensuojelumenettelyt
- Lopputuotteeseen/tapahtumaan liittyvät kustannukset ja vakuutusvastuu.
- Menettely hankkeen ennen aikaista päättämistä varten, maksamatta olevat maksut mukaan luettuina
- Taiteilijan ja koulun edustajan allekirjoitukset ja päivätty asiakirja.

Collette Farrell – Droichead Arts Centre, Drogheda, Irelanti

“Kumppanuuden suhteen on oltava rehellinen ja kerrottava, mitä kumpikin osapuoli tuo siihen mukaan. Olemme aina tehneet koulujen kanssa sopimuksen, jossa määritellään selkeästi, mitä me teemme, mitä me tuomme ja mitä me tarvitsemme. Hahmottele odotukset etukäteen. Suunnitelkaa hyvin, varatkaa aikaa valmistautumiseen,, kuunnelkaa toisianne. Arvioikaa toimintaa jatkuvasti, jotta voitte oppia seuraavaa hanketta varten.”

Budjetti ja hankkeen kustannukset

On ehdottomasti muistettava, että minkä tahansa hankkeen toteutukseen liittyy kustannuksia. Lukuisat tekijät, kuten hankkeen luonne ja laajuus, oppilaiden määrä, luokat ja jopa koulut, vaikuttavat suuresti budjettiin, joka tarvitaan valmiin lopputuotteen onnistuneeseen toteuttamiseen.

Ennakoidut kustannukset on hyvä määrittää hankkeen alussa, jotta voidaan selvittää, mikä on mahdollista ja mikä ei. Suosittelemme testaamaan aluksi pienimuotoista hanketta, jotta voidaan selvittää sekä taloudelliset vaatimukset että motivaatio ja kunnianhimo hanketta kohtaan.

Julkistamiseen ja tapahtumaan liittyvien materiaalien ja kustannusten lisäksi budjetilla on tuettava taiteellisia palkkioita, kulttuurisisältöä, yhteistä suunnittelua, henkilöstöä ja resursseja sekä tapahtuman jälkeistä tarkastelua ja arviointia. On tärkeää huomioida, että taiteilijapalkkioihin olisi sisällytettävä valmistautumiseen ja kokouksiin käytettävä aika.

Festivaali- ja tapahtumatuottajat osaavat toteuttaa sujuvia ja taloudellisesti kannattavia hankkeita. He voivat auttaa koulutusohjelman toteuttamisessa yhdessä ohjelman muun keskeisen sisällön kanssa. Lisäksi heillä on kokemusta kustannusten alentamismenetelmistä, kuten kustannusten jakamisesta olemassa olevan henkilöstön, resurssien ja infrastruktuurin kesken.

Useimmissa luovissa oppimishankkeissa oppilaat tekevät itse lopputuotteen. Tämä edellyttää näyttelyä, esittelyä tai esitystä, jossa työt esitellään muille oppilaille, vanhemmille tai yleisölle. Lopullinen näyttely edellyttää esitystavan valmistelua ja siihen liittyviin kustannuksiin varautumista.

Vanhempien, jotka haluavat tulla katsomaan lastensa/koulujensa esityksiä, on ostettava liput. Lipunmyynti voi olla arvokas tulonlähde, jolla voidaan osallistua näyttelyyn tai konserttiin juokseviin kustannuksiin (ääni, valot, tapahtumapaikka, henkilökunta jne.). Lisäksi oikeanlaisen sponsoroinnin löytäminen voi joskus kattaa kouluille tarjottavan elämyksen kustannukset.

Neil Fox, Project Manager, Edinburgh International Festival

“Materiaalit, suunnittelu ja ennen kaikkea taiteilijat/ohjaajat aiheuttavat melkein aina kustannuksia...

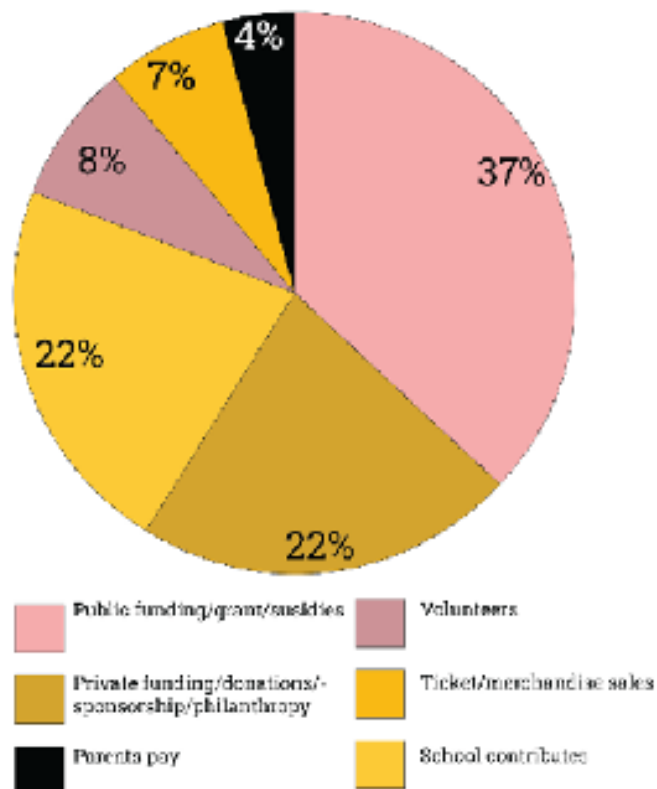
Palkkaamme lähes kaikkiin projekteihin taiteilijoita, joille on maksettava. Tämä on erittäin tärkeää, ja pyrimme varmistamaan, että nämä henkilöt saavat riittävän korvauksen ja että heidän aikaansa arvostetaan.

Palkkiomme kattavat heidän toimitusaikansa, mutta myös suunnittelu- ja kehitysajan ja jopa projektia koskevan aloituspäivän ajan - joka maksetaan, vaikka taiteilijaa ei palkattaisikaan projektiin tai projekti ei etenisi!”

Hankerahoitus

Can you tell something about the costs when working with schools?
Are there costs involved, how do you cover them, is there public funding, do you work with volunteers? Do parents need to contribute to the costs?

Mistä rahoitus tulee?

Paul Hayes, Director, An TÁin Arts Centre, Dundalk, Irlanti

"Kouluohjelmaamme tuetaan julkisella rahoituksella, ja pieni maksu jyvitetään kouluille.

Monet paikallisviranomaiset tai hallinnot voivat tarjota rahoitustukea kulttuuritapahtumille ja -festivaaleille, jotta koulutusohjelmia ja -projekteja voidaan toteuttaa. Kaikissa hankkeissa on hyvä lähtökohta laatia selkeä hanke-ehdotus rahoitustuen saamiseksi.

On epätodennäköistä, että kouluilla on käytettävissä määrärahoja kulttuurihankkeisiin. Lisäksi monet koulut saattavat olla haluttomia pyytämään vanhemmilta apua lastensa hankkeiden rahoittamiseen. Siksi paikallisviranomaisten tai valtion rahoitus on usein paras tapa investoida tällaisiin tapahtumiin.

Kaupalliset festivaalikumppanit voivat myös olla erinomainen tapa varmistaa rahoitus koulutusohjelmille. Jotkin yritykset voivat tarjota lisätukea lahjoittamalla tai lainaamalla materiaalia tai tuotteita, jotka hyödyttävät hanketta. Mieti paikallisia elintarviketuottajia, tekstiilialan yrityksiä tai teknologiayrityksiä, jotka voisivat tukea tapahtumaasi.

Huomaa, että yritysten tuotemerkkien ja lasten tai koulujen yhdistämistä on harkittava ja tutkittava huolellisesti. Joidenkin organisaatioiden tai yritysten yhdistäminen kouluihin voi aiheuttaa negatiivisia mielleyhtymiä tai tunteita.

Lopuksi on syytä muistaa, että hankekohtainen ja todelliseen toteutusaikaan sidottu rahoitus voi olla ongelmallista. Taiteilijat ovat usein joutuneet joustamaan liikaa hankkeiden toteutuksessa, koska rahoitusprosessi on viivästynyt ja koska ammattitaiteilijoilta vaadittavien työtuntien määrä on aliarvioitu.

Sean McMahon, tekninen johtaja, Cross Border Orchestra of Ireland (Irlannin rajaorkesteri)

"Koska olemme hyväntekeväisyysjärjestö, olemme vahvasti riippuvaisia sponsoroinnista ja jonkin verran julkisesta rahoituksesta. Meillä on monia ihania vapaaehtoisia, jotka auttavat meitä tapahtumissa. He ovat enimmäkseen orkesterimme jäsenten vanhempia, jotka auttavat logistiikassa, lippujen keräämisessä, tuotteiden myynnissä, infopisteissä ja yhteydenpidossa kouluihin.

Musiikkiohjelmaan, työpajoihin ja konsertteihin osallistuminen on kouluille maksutonta. Koulujen on kuitenkin huolehdittava itse kuljetuksesta työpaja- ja konserttipaikoille ja takaisin.

Vanhempien, jotka haluavat tulla katsomaan koulunsa esitystä, on ostettava liput, joilla osallistutaan konsertin juokseviin kustannuksiin, äänentoistoon/valoihin, tapahtumapaikan vuokraukseen ja niin edelleen."

Käytännön työkalut tapahtuman suunnitteluun

Etsitkö käytännönläheisiä työkaluja, jotka auttavat sinua suunnittelemaan, järjestämään ja arvioimaan tapahtumaa koulun kanssa? Creative Scotland on tehnyt käteviä työkaluja, jotka auttavat siinä.

Have you decided how to...	Stage and tool	How are you doing this?	Who should be involved?	When are you going to do this?
Build the process into planning, monitoring and evaluation?	Stage 1 Planning Tool 1			
Make choices about what matters most together and create your Compass?	Stage 2 Tools 2 and 3	Example: Use the toolkit for project design with partners and participants	Artists Health service staff Participants	2nd May pm working with all including participants 10th May pm working with artists and partners
Capture conversations, ideas and learning?	All stages			
Use your Compass as you go along?	Stage 3 Tool 4			
Explore what you did and whether it was the best it could be?	Stage 4 Tool 5			
Build learning into the next project	Stage 5 Tool 6			

Voit ladata työkalupaketin ja kaikki työkalut [täältä](#).

Our Partners:

Gael Scoil Dhún Dealgán
UNIQUE
• EDINBURGH •
THE CITY OF EDINBURGH COUNCIL

OULU
valve
OULU CULTURE CENTRE
FOR CHILDREN AND YOUTH

creative spark
centre for creativity and innovation

KUNST
KADE

BELEEFEN
HERINNER

OPEN
EDUCATION
COMMUNITY

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union